

E. Muskie o konieczności ratyfikacji SALT 2

WASZYNGTON (PAP) — Korespondent PAP, Stanisław Głabiński, pisze:

W niedziele sekretarz Stanu USA, Edmund Muskie, wypowiedział się w telewizyjnej audycji publicznej na temat ratyfikacji traktatu o ograniczeniu pocisków balistycznych SALT II. Muskie podkreślił, że ratyfikacja porozumienia leży w najlepszym interesie Stanów Zjednoczonych i ich bezpieczeństwa.

Porozumienie to przewiduje szereg terminów, w jakich obie strony powinny zrehabilitować określone typy broni strategicznych, w tym rakiety dalekiego zasięgu wyposażone w głowice atomowe. Terminy te pozwolą ustalić, a brak ratyfikacji może doprowadzić do sytuacji, w której militarnie konieczność wznowienia rokowań nad zawartym już porozumieniem. Oznaczałoby to poważne cofnięcie się całego procesu rokowań rozbrojenia.

St. Kania przyjął ministrów Spraw Zagranicznych Państw-Stron Układu Warszawskiego. Zakończenie obrad Komitetu

WARSZAWA (PAP) — 20 bm. I sekretarz Komitetu Centralnego PZPR STANISŁAW KANIA przyjął ministrów Spraw Zagranicznych Państw-Stron Układu Warszawskiego.

W spotkaniu, które przebiegało w serdecznej, przyjacielskiej atmosferze uczestniczyli: minister Spraw Zagranicznych Ludowej Republiki Bułgarii — Petar Mladenow, minister Spraw Zagranicznych Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej — Bohuslav Ohnisek, minister Spraw Zagranicznych Niemieckiej Republiki Demokratycznej — Oskar Fischer, minister Spraw Zagranicznych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Józef Cyrankiewicz, minister Spraw Zagranicznych Socjalistycznej Republiki Rumunii — Stefan Andrei, minister Spraw Zagranicznych Węgierskiej Republiki Ludowej — Frigyes Puja, minister Spraw Zagranicznych Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich — Andriej Gromyko.

O przebiegu i wynikach posiedzenia Komitetu, w imieniu wszystkich uczestników obrad, poinformował członka Biura Politycznego KC PZPR, minister Spraw Zagranicznych ZSRR Andriej Gromyko.

Inauguracyjne posiedzenie zespołu do opracowania ustawy o związkach zawodowych

WARSZAWA (PAP) — 17 bm. zebrał się na inauguracyjnym posiedzeniu w Warszawie zespół do opracowania projektu ustawy o związkach zawodowych, powołany przez Radę Państwa. Zadaaniem zespołu jest przygotowanie szczegółowych założeń ustawy o związkach zawodowych, poddanie ich publicznej konsultacji społecznej oraz przygotowanie na tej podstawie projektu ustawy, który będzie przedstawiony Radzie Państwa.

W skład zespołu, powołanego niedawno przez Radę Państwa, wchodzi 9 pracowników nauki — specjalistów z zakresu prawa pracy, polityki społecznej, socjologii i ekonomii, 12 przedstawicieli NSZZ „Solidarność”, 5 reprezentantów dotychczasowych związków zawodowych i 8 pracowników — praktyków.

Otwierając obrady, zastępca przewodniczącego Rady Państwa prof. Kazimierz Ślesicki podkreślił roboczy charakter zespołu oraz jego niezwykłe odpowiedzialne zadanie.

Następnie referat nt. wstępnych problemów projektu nowej ustawy o związkach zawodowych wygłosił przewodniczący zespołu prof. Sylwester Zawadzki.

Na nasz zespół — powiedział — Rada Państwa nałożyła dwa bardzo ważne zadania: po pierwsze — opracowanie i przyjęcie szczegółowych założeń do ustawy o związkach zawodowych i poddanie ich pod powszechną konsultację społeczną, a po wtóre — opracowanie — na podstawie wyników konsultacji — projektu ustawy o związkach zawodowych i przedstawienie go komisji prawnej Rady Państwa.

Sondaż PAP Jak sprzedawać mięso na kartki?

WARSZAWA (PAP) — Czy zapadnie decyzja o wprowadzeniu kartek na mięso — trudno dziś przesądzić — pozostaje natomiast sprawą otwartą, a równie istotną, ewentualna forma utylizowania tych kartek; nie można przecież sprowadzić wszystkich rodzajów mięsa do wspólnego mianownika. Dziennikarze PAP przeprowadzili w tej sprawie sondaż wśród mieszkańców Warszawy, którym zadawali tylko jedno pytanie: jaki proponują sposób sprzedaży mięsa na kartki?

Lekarka: Najważniejsze, żeby taka decyzja zapadła. Wtedy mi się przyzna, ale ja otrzymuję mięso za pośrednictwem pacjentki. Ale przecież gdyby nie takie rozwiązanie, to ze względu na godzinę pracy moje i męża, który też jest lekarzem, nigdy byśmy mięsa nie dostali. A forma? Chyba kartki wartościowe...

PRACOWNIK CENTRALI MIENIEJ. Jest to społecznie ważna decyzja, bo dzięki niej wszyscy będziemy zaopatrzeni względnie jednakowo. Kartki mogą być tylko wartościowe, ale żeby system działał, trzeba zrezygnować z tzw. tanich receptur, bo to jest tylko psucie surowca. Należy pracować jednak również nad powołaniem prawidłowych proporcji cenowych, żeby nie doprowadzić do szturmów na najtańsze, ale przecież dobre gatunki i rodzaje mięsa. W tej chwili różnica cen między np. mięsem wołowym z kością, a polędwicą nie odzwierciedla różnicy kosztów produkcji, nie mówiąc o różnicy wartości spożywczej tych dwóch gatunków.

JUTRO — na ogół bez opadów śniegu.

Przed radziecko-francuskim lotem w kosmos

MOSKWA (PAP) — Nowym krokiem w badaniu przestrzeni kosmicznej stanie się przyszły wspólny lot kosmonautów radzieckiego i francuskiego. Mówiono o tym w Baku — stolicy radzieckiego Azerbejdżanu — na naradzie uczonych i specjalistów obu krajów, podczas której przedyskutowano rezultaty dotychczas przeprowadzonych wspólnych eksperymentów i nakreślono perspektywy dalszej współpracy.

Planowany lot radziecko-francuski pozwoli na łączne wykorzystanie możliwości radzieckiej techniki kosmicznej, doświadczeń międzynarodowych w realizacji programu „Interkosmos”, oraz zdobycie francuskiej nauki. Na zakończenie narady w Baku podpisano protokół o dwustronnej współpracy w badaniu i wykorzystaniu przestrzeni kosmicznej dla celów pokojowych.

„Śląsk” wystąpi w RFN i Francji

KATOWICE (PAP) — Na występie do RFN uda się 20 bm. Państwowy Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”. Podczas dwutygodniowego tournée, które rozpocznie koncert we Frankfurcie nad Menem, polscy artyści wystąpią w 11 miastach RFN, m.in. w Wuerzburgu i Heidelbergu. Przewodzącym jest także koncert „Śląsk” we Francji przed publicznością Strasza. Zespół przygotował na wyjazd specjalny program, złożony z najatrakcyjniejszych pozycji ze swego dotychczasowego repertuaru, w którym znajdują się opracowania pieśni i tańców ludowych różnych regionów Polski. Z myślą o niemieckiej i francuskiej publiczności włączono także do programu kilka utworów ludowych tych krajów.

Kwiaty na grobie F. Józwiaka

WARSZAWA (PAP) — 20 bm. minęła 85 rocznica urodzin Franciszka Józwiaka — „Witolda” — działacza ruchu robotniczego i ruchu oporu, współorganizatora PPR i GL, pierwszego komendanta głównego MO.

Tego dnia szefowie dyplomacji z bratnich krajów, uczestniczący w obradach opuszcili Polskę.

Opublikowany został komunikat o posiedzeniu Komitetu.

Cląg dalszy na str. 2

KSR w suwalskim WPHW

Luki między popylem a podażą

Na Konferencji Samorządu Robotniczego w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu Wewnętrznego w Suwałkach omawiano wiele ważnych, decydujących dla jego działalności spraw. Mimo, że sesja trwała długo, niektóre z problemów nie doczekały się szerszej, wnikliwej dyskusji. Stąd chyba uczucie niedosytu. Sesję wykorzystano przede wszystkim do zapoznania ca-

łej załogi ze sposobem załatwiania postulatów pracowników, które napłynęły we wrześniu tego roku do dyrektora Przedsiębiorstwa oraz do omówienia poprawy warunków pracy i BHP.

W suwalskim WPHW ponad połowa placówek nie posiadała odpowiednich warunków pracy. Najbardziej uciążliwym jest brak urządzeń wodno-kanalizacyjnych i WC, prawidłowego ogrzewania, wentylacji, szatni i pomieszczeń do spożywania posiłków. Większość sklepów stanowiła małe punkty sprzedaży do 50 m kwadratów powierzchni handlowej. Ciężkość uniemożliwiała wprowadzenie mechanizacji niektórych prac. Brakowało też narzędzi do otwierania opakowań oraz urządzeń do transportu i rozładunku materiałów w belach.

Cląg dalszy na str. 2

Szybkie tempo dodatkowych dostaw z ZSRR dla Polski

MOSKWA (PAP) — Korespondent PAP, Lesław Kolijewicz, pisze:

Związek Radziecki rozpoczął wysyłkę pilnie potrzebnych naszej gospodarce surowców i artykułów będących przedmiotem dodatkowych kontraktów zawartych w wyniku polsko-radzieckich porozumień z 11 września br. podczas pobytu i rozmów w Moskwie polskiej delegacji gospodarczej z wicepremierem M. Jagielskim.

I tak np. z zakupionych dodatkowo na rok bieżący 6 tys. ton celulozy już przeszło połowa (3,3 tys. ton) dotarła do Polski, a kolejne statki wiozące celulozę wypłynęły z radzieckich portów. Pierwsze 150 tys. ton pszenicy jedzie już koleją z Kazachstanu do polskich elewatorów i młynów.

Rozpoczęły się dostawy dodatkowej sprzedanej nam przez Związek Radziecki 6 tys. ton bawełny. Pierwsze pociągi zawierające pokowę tej ilości są już w drodze z Uzbekistanu. Z uwagi na ogromne odległości między Taszkientem a Łodzią transport trwać musi aż 2 tygodnie.

Radzieckie centrale eksportowe przygotowały także do wysłania na adres polskich odbiorców 10 tys. ton konserw rybnych oraz ryb mrożonych i solonych.

Tak szybka realizacja ze strony ZSRR nowo zawartych porozumień o dodatkowych dostawach surowców i artykułów spożywczych jest wyjątkiem w historii naszego kraju w jego przeszłości bardzo trudnej sytuacji gospodarczej.

Thai Son Dang laureatem pierwszej nagrody Konkursu Chopinowskiego

WARSZAWA (PAP) — Po trzech tygodniach zakończyła się rywalizacja 149 pianistów z całego świata o tytuł najlepszego interpretatora dzieł Fryderyka Chopina. 19 bm. rozegrał się finałowy akt X Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina.

W niedzielę w późnych godzinach wieczornych jury, obradujące pod przewodnictwem Kazimierza Kordy, ogłosiło swój końcowy werdykt ustalający kolejność nawiś na liście laureatów.

Pierwszą nagrodę zdobył Thai Son Dang (Wietnam), drugą — Tatiana Szebanowa (ZSRR), trzecią — Arutun Papazjan (ZSRR). Czwarte nagrody nie przyznano. Dwie równorzędne piąte nagrody otrzymali Akiko Ebis (Japonia) i Ewa Pobłocka (Polska), a dwie szóste — Erik Berchot (Francja) i Irina Pietrowa (ZSRR).

Wyróżnienia Towarzystwa im. Fryderyka Chopina za najlepsze wykonanie poloneza przypadły Thai Son Dangowi (Wietnam) i Tatianie Szebanowej (ZSRR).

Wyróżnienia Polskiego Radia za najlepsze wykonanie mazurki otrzymali Thai Son Dang (Wietnam) i Ewa Pobłocka (Polska).

Wyróżnieniami Filharmonii Narodowej za najlepsze wykonanie koncertu uhonorowano Thai Son Danga (Wietnam) i Tatianę Szebanową (ZSRR).

Jury przyznało także wyróżnienia trzem najlepszym uczestnikom trzeciego etapu

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

wiadomości dnia

Rozmowy ZSRR — USA — W. Brytania

► GENEWA — W poniedziałek odbyło się w Genewie spotkanie delegacji ZSRR, USA i W. Brytanii, uczestniczących w rozmowach, których celem jest opracowanie układu o całkowitym i powszechnym zakazie prób z bronią jądrową.

Atomowa chmura płynie w stronę Europy

► BONN — Według zachodnich ekspertów, chmura atomowa, która powstała w wyniku chińskiej eksplozji nuklearnej, i która znajduje się obecnie nad terytorium USA — dopłyne do wybrzeży europejskich w najbliższych dniach. Chmura przesunęła się na wysokość 10 kilometrów.

Próba zamachu na prezydenta Filipin

► TOKIO — Prezydent Filipin, Ferdinand E. Marcos, po lewej aresztowaniu 29 osób, w tym kilku senatorów, jako odpowiedzialnych za próbę zamachu na jego życie, która została przeprowadzona w ub. niedzielę, podczas konferencji biurowej. Wybuch bomby spowodował rany 20 uczestników obrad. Prezydent wyszedł z ośrodka bez szwanku. Niejasny jest stopień odpowiedzialności aresztowanych, zwłaszcza senatorów — do autorstwa zamachu przynajmniej jest bowiem organizacją pod nazwą „Ruch im. 6 Kwiecia”, która działa metodami partyzanckimi miejsc.

RPA w posiadaniu wyrzutu pocisków nuklearnych

► LONDYN — Brytyjska sieć telewizyjna ITV podała, że przy współpracy z przedstawicielami świata zachodniego Republika Południowej Afryki weszła w posiadanie wyrzutu kalibru 155 mm zdolnej wynosić pociski zaopatrzone w głowice atomowe. Według autorów programu ITV RPA zdobyła te wyrzuty przy pośrednictwie polskiego koncernu belgijskiego, a do jej wyprodukowania przyczyniły się firmy ze Stanów Zjednoczonych, Francji, Izraela, Kanady, Hiszpanii i Republiki Federalnej Niemiec.

NATO zaoprobowało powrót Grecji

► BRUKSELA — W Brukseli poinformowano oficjalnie, że Komitet planowania obrony NATO zaoprobował w porcie dyktando propozycję dotyczącą powrotu Grecji do wojennej struktury pakietu. Z projektem tym wystąpił dowódca naczelny sił NATO w Europie, generał Bernard Rogers.

Wzrost opuszczenia struktur wojskowych NATO w roku 1974 wskutek tureckiej interwencji zbrojnej na Cyprze.

z trzech województw

WIEŚ CZEKA NA SAMORZĄD

Istnieje pilna potrzeba reaktywowania działalności samorządu chłopskiego, a także powołania do życia związku zawodowego rolników indywidualnych. Taką uchwałę — oprócz wielu innych — podjęła Rada Główna Centralnego Związku Kółek Rolniczych w Warszawie na posiedzeniu 21 października br. Obecnie nad jej praktycznym wcieleniem w życie dyskutują działacze samorządowi we wszystkich województwach.

Wczoraj te sprawy, jak również problem wybrnięcia z kryzysu, w jakim znalazło się polskie rolnictwo, omawiano na posiedzeniu Rady WZKR w Białymstoku. Uczestniczyli w nim prezes RSD SKR, działacze zrzeszeń branżowych, przedstawiciele kierownictwa spółdzielni kółek rolniczych oraz prezes WK ZSL w Białymstoku — Kazimierz Dunaj i wicewojewoda — Mikołaj Hapunik.

W dyskusji wytworzyły się dwa nurty; jedni uważali, że należy powołać do życia, Samodzielny Związek Rolników Indywidualnych, który reprezentowałby interesy chłopskie; inni natomiast — że rolę tę mogą spełniać kółka rolnicze po uprzednim ich odbiurokratyzowaniu i po uwolnieniu od niektórych uciążliwych zadań gospodarczych (np. zagospodarowania ziemi).

Poddano też ostrej krytyce dotychczasową działalność samorządu wiejskiego, który praktycznie przestał od wielu lat oddziaływać na tok życia społeczno-gospodarczego wsi i rolnictwa. Zapowiedziano głębokie zmiany strukturalno-organizacyjne w dalszym funkcjonowaniu kółek rolniczych — najbardziej masowej organizacji chłopskiej w kraju. Powinny one doprowadzić do aktywizacji produkcji rolnej i wzrostu odpowiedzialności producentów za przemiany społeczne zachodzące w środowisku. (haka)

ZJAZD DELEGATÓW WZSR W SUWAŁKACH

Wczoraj w Zespole Szkół Ekonomicznych w Suwałkach obradował IV Zjazd Delegatów WZSR „Samopomoc Chłopska”. Około 100 osób reprezentowało 100-tysięczną rzeszę członków spółdzielczości rolniczej województwa. W obradach uczestniczyli również przedstawiciele władz wojewódzkich, zaproszeni goście oraz spółdzielcy z sąsiednich województw.

Sprawozdanie z dwuletniej działalności WZSR złożył prezes zarządu — Eugeniusz Świerczyński. Później rozpoczęła się ożywiona dyskusja, w której zabralo głos ponad 20 delegatów. Przedłożyli oni wiele konkretnych wniosków dotyczących usprawnienia działalności spółdzielni rolniczych, wytknęli błędy w zarządzaniu oraz zgłosili postulaty na przyszłość.

W dyskusji wystąpił również sekretarz KW PZPR — Janusz Stwierczyna, który omówił trudną sytuację suwalskiego rolnictwa. Szczególną uwagę zwrócił na zmniejszony

Cląg dalszy na str. 2

NA ZDJĘCIU: zbombardowane domy na przedmieściach Abadanu w Iranie. CAF-AP — telefoto

Wojna iracko-irańska

Wzajemne naloty na Teheran i Bagdad

BEJRUT (PAP) — Korespondent PAP, Tadeusz Jakowski, pisze:

Walki wręcz na ulicach Charamszar, obleżony Abadan, zagrożone Ahwaz i Dezful, ofensywa iracka i kontruderzenia Iranu w naftowym trójkącie Chuzestanu, płonące porty rzeki Szatt el-Arab, naloty na Teheran i Bagdad, ciosy zadawane w najbliższym czasie — tak zaczyna się 5 tydzień najdłuższej ze wszystkich wojen na Środkowym Wschodzie.

Radio Teheran informowało, że lotnictwo irańskie zniszczyło most pontonowy na rzece Karun w pobliżu Abadanu. W pierwszych komunikatach Iran twierdził, że jego wojska odepchnęły ofensywę iracką na centrum Abadanu na ok. 10 km. W następnych jednak doniesieniach w poniedziałek rano głównodowodzący wojsk irańskich w tym rejonie wesał jednostki wojskowe na pomoc ze względu na pogarszającą się sytuację obronową. Bagdad potwierdził, że samo-

Cląg dalszy na str. 2

Z zagranicy

ZSRR. W czelabińskiej fabryce stalowych elementów konstrukcji budowlanych. CAF — TASS

Telegramy z ZSRR

NOWE MIASTA SYBERII

Zatwierdzony został projekt budowy miasta Nowy Urenjaj w Syberii Zachodniej, w którym zamieszka 100 tys. osób. Opracowali go urbanisci moskiewscy i syberyjscy, a nowe miasto wzniesione zostanie w pobliżu jednego z największych złóż gazu ziemnego. Projektanci uwzględnili surowe warunki przyrodniczo-klimatyczne, tak więc miasto będzie miało kilka dzielnic w kształcie pierścienia utworzonego przez 9-piętrowe domy mieszkalne. Wewnątrz zlokalizowane zostaną szkoły, przedszkola, sklepy, placówki kulturalne i służby zdrowia. Pierścieniowy system zabudowy uznano za najodpowiedniejszy dla tego rejonu i stanie się on dominującym przy wznoszeniu nowych miast na tych obszarach. W najbliższej 5-lacie na Syberii ma powstać ponad 30 nowych miast, których większość będzie zlokalizowana w pobliżu złóż surowców, kompleksów energetycznych i gospodarstw leśnych.

MATEMATYCZNY MODEL CHMURY

Uczni radzieccy z Tbilisi opracowali matematyczny model chmury. Obliczono wszystkie procesy zachodzące od momentu formowania się chmury, aż do wystąpienia opadu. Szczególną uwagę zwrócono na zjawiska zachodzące we wnętrzu chmury w momencie poprzedzającym deszcz. Takie badania mają duże znaczenie praktyczne — pozwalają bowiem precyzyjnie określić wielkość, a nawet czas wystąpienia opadów. Jest to szczególnie ważne w strefach suchych i gorących — gdzie zdarza się, że chmury mogą w określonych warunkach meteorologicznych zanikać nie dając upragnionej wilgoci.

BADANIA GEOLOGICZNE KRATERÓW METEORYTOWYCH

W ZSRR prowadzi się od kilkunastu lat badania geologiczne kraterów wulkanicznych. Zbadano już ok. 80 kraterów, z których największy ma ok. 100 km średnicy. Rozmiary kraterów zależą od energii upadku. Uderzenia meteorów powodują przekształcenia skalnego podłoża pod wpływem bardzo wysokich temperatur i ogromnego ciśnienia. Jednocześnie roztopione reszki żelaznych meteorów wzbogacają grunt zawartymi w nich metalami. Kratery dużych meteorów mogą kryć wiele cennych minerałów.

STATEK DO HODOWLI RYB

W Stoczni Strachaniskiej nad Morzem Kaspijskim zbudowany został nowy typ statku, przeznaczony do hodowli narybku — jesiotrów, pstrągów, białych łososi i innych ryb zarówno słodkowodnych, jak i morskich. Każdego roku „statek wylegarnia” dostarczać będzie mógł ok. 25 mln cennego narybku. Tego rodzaju statki będą nowym rodzajem gospodarstwa hodowlanego. Pierwszy zbudowany statek będzie eksploatowany na wodach wewnętrznych ZSRR, przede wszystkim w środkowych obszarach Rosyjskiej Federacji. Zdanem specjalistów, tego typu hodowla narybku będzie tańsza niż w specjalnych basenach czy zbiornikach. Dla ich budowy potrzeba bowiem odpowiednich pomieszczeń, zbudowania sieci wodociągowej i elektrycznej, postawienia domów mieszkalnych dla pracowników. Wszystkim tym dysponuje pływająca stacja hodowli ryb.

WIERCENIA ANTARKTYCZNYCH LODOWCÓW

W radzieckich stacjach polarnych na Antarktydzie „Wostok” i „Komsomolskaja” prowadzi się badania lodowego pancerza pokrywającego antarktyczny kontynent. Opracowano nową metodę pobierania próbek lodu z dużych głębokości. W tym celu stosuje się specjalne sondy termiczne umożliwiające przewiercanie warstwy lodowej grubości nawet kilku kilometrów. Próbkę starego lodu z dużej głębokości dostarczają wielu danych do badań ewolucji klimatu. (PAP)

Ponad 12 ton makulatury zebrali nasi Czytelnicy

Woj. białostockie — 7 tys. kg ♦ Woj. suwalskie — 3,3 tys. kg ♦ Woj. łomżyńskie — 1,8 tys. kg

Podjęta w polowie września br. powszechna zbiórka makulatury w województwach — białostockim, łomżyńskim i suwalskim, z której całkowity dochód przeznaczony zostanie na akcję upominków gwiazdkowo-noworocznych „O uśmiech i radość dziecka”, spotkała się z dużym zrozumieniem i życzliwym poparciem naszych Czytelników. Każdego dnia do kiosków i klubów „Ruch” dostarczane są stare gazety i czasopisma, zużyte opakowania papierowe i tekturowe.

Każdy kilogram przekazanej makulatury, to zarazem ograniczenie wyrobu naszych lasów i zmniejszenie bardzo kosztownego importu surowca dla przemysłu celulozowo-papierniczego, a jednocześnie stworzenie możliwości zwiększenia nakładów książek, podręczników szkolnych i uniwersyteckich, zeszytów. Każdy kilogram ofiarowanej makulatury to jednocześnie wzbogacenie kasy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej. Dochód ze zbiórki makulatury w danym województwie przekazywany zostanie w całości na konto terenowego Zarządu Wojewódzkiego PKPS.

Prace komisji kontroli partyjnej inspirowane są zasadniczo w dwojaki sposób. Podstawowym sygnałem do zbadania rozmaitych wykroczeń gospodarczych czy etycznych, jest korespondencja, interwencje telefoniczne i osobiste poszkodowanych i świadków nadużyć, wreszcie znajomość pewnych faktów przez członków wojewódzkiej, miejskiej lub gminnej KKP.

Niezależnie od tak wyniesionych spraw zwanych jednostkowymi, prowadzone są systematyczne badania problemowe, których aktualna tematyka zalecana jest przez Centralną Komisję. Szybki tryb załatwiania owych zadań sprzyja oczyszczaniu szeregów partyjnych, eliminowaniu z nich ludzi wykonywujących stanowiska i legitymacje partyjne do osobistych, niezgodnych z zasadami statutu celów.

wych do celów prywatnych, czerpiących korzyści materialne nie uzasadnione własnym wkładem pracy, podejrzanych o łapownictwo i protekcję.

Oto niedawno WKKP wydała z szeregu partii prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej w Choroszczy za nieprzestrzeganie zasad przydziału mieszkań i wykorzystywanie stanowiska do celów osobistych.

Nie ma miejsca dla nieuczciwych

Wydarzenia ostatnich miesięcy potwierdziły całkowicie zasadność i kierunki pracy komisji. Rosnąca wrażliwość ludzi pracy na różne nieprawidłowości, wypaczenia, łamanie norm praworządności i moralności socjalistycznej, wobec oczekiwanego osłabienia czynników tłumiących krytykę, sprzyjają dodatkowo skuteczności kontrolnych funkcji partii. Jest oczywiste, że nie wszystkie jeszcze sprawy, które kwalifikują się do rozpatrzenia przez KKP trafiły do komisji, niemniej fakty świadczą o tym, że coraz trudniej jest ludziom nieuczciwym, którzy przypadkowo znaleźli się w szeregach PZPR, liczyć na bezkarność i pobłażliwość.

Do Wojewódzkiej Komisji Kontroli Partyjnej w Białymstoku wpłynęło w br. już 110 spraw (w tym 16 odwołań). Zważywszy, że innymi interwencjami, dotyczącymi towarzyszy nie pełniących funkcji, zajmują się komisje niższych szczebli, przypadków tych wcale nie jest mało. Nawet jeśli uwzględni się, że organizacja liczy w województwie kilkadziesiąt tysięcy członków i kandydatów.

Skargi dotyczą najczęściej pracowników administracji gospodarczej i państwowej (około 60 proc. spraw) nadużywających stanowisk służbo-

Potwierdził się zarzut stawiany komendantowi przez załogę Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnej, któremu ci właśnie pracownicy budowali okazałą willę koło Suprawy.

Stawianie dach w sposób nieuczciwy, niezgodny z przepisami, bożącenie się cudzym kosztem, pozyskiwanie nielegalną drogą działek budowlanych, handel parcelami i mieszkaniami, kompromitujące zachowywanie się przy nadużywaniu alkoholu i podobne, szkodliwe społecznie wynaturzenia znajdują często swój epilog w sądzie, gdzie postępowanie karne wszczynane jest niezależnie od sankcji wyciąganych przez partyjne organa kontrolne. Nie sposób przytaczać tu wszystkich przykładów, bowiem obecnie sama WKKP w Białymstoku rozpatruje 41 spraw, których rejestr powiększa się stale. Nie wszystkie zarzuty potwierdzają się, nie brakuje zwykłych pomówień, niemniej większość dowodzi, że społeczna krytyka jest trafna. Zadanie komisji polega na tym, by była równie skuteczna.

Zakres programowy zadań WKKP poszerzają znacznie badania problemowe dotyczące węzłowych dziedzin życia społecznego, funkcjonowania gospodarki i administracji. Ostatnio analizowano m.in. prawidłowość realizacji polityki mieszkaniowej na terenie Białegostoku w dwóch minionych latach oraz problem podejmowania dodatkowych prac zawodowych w aspekcie ich społeczno-ekonomicznego uzasadnienia.

Już pierwszy z tematów w trakcie inspekcji prowadzonej w II kwartale br. przez sześćdziesięcioosobowy zespół, dostarczył wielu niepokojących szczegółów. Wśród zbadanych dokładnie 54 indywidualnych przypadków przydziału mieszkań spółdzielczych, stwier-

żyli członkowie partii postępujących w ten sposób zastosowano surowe kary, wnioskując jednocześnie o odwołanie ze stanowisk kierowniczych. Tak stało się w odniesieniu do byłego zastępcy dyrektora białostockiego „Wodroli” i byłego naczelnego dyrektora Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej w Białymstoku.

Sporo nieprawidłowości stwierdzono w zakresie rozdziału mieszkań w Urzędzie Miejskim. O ile w pierwszej kolejności mieszkania powinny być przekazane ludziom o największych zarobkach, to wśród 20 zbadanych decyzji stwierdzono aż 14 przypadków odstępstwa od tej zasady.

Wspomniane i z konieczności pominięte przykłady stanowiące zakres działania WKKP, a będące śladem interwencji, dowodzą zaufania do rzetelności pracy komisji. O sprawach tych mówił na

ostatnim plenarnym posiedzeniu KW PZPR w Białymstoku przewodniczący WKKP — Mikołaj Kirylik, nadmieniając również, że każdy, nawet anonimowy sygnał jest wnikliwie rozpatrywany i w razie konieczności prowadzone jest dochodzenie.

W Zakładach Podzespołów Telewizyjnych „Unitra - Biazeł” na 108 decyzji o przyznaniu mieszkań pracownikom, aż 21 budziło podobne wątpliwości. Tego rodzaju zastrzeżenia dotyczyły również Kombinat Budownictwa Komunalnego, Dyrekcji Okręgowej Dróg Publicznych i innych przedsiębiorstw oraz instytucji.

Jest oczywiste, że gdyby kontrola objęła kompleksowo wszystkie przypadki rozdzielania mieszkań — faktów łamania przepisów stwierdzilibyśmy więcej. Tym bardziej, że uwzględnić trzeba zjawisko handlu mieszkaniami spółdzielczymi lub państwowymi. W latach 1976—1978 spółdzielnie białostockie sprzedały lakatorom 790 mieszkań. Aż 114 nabywców odsprzedało je po pewnym czasie innym osobom, czerpiąc stąd dodatkowe

Jeśli nawet — jak wspominałem — nie wszystkie negatywne zjawiska są na razie ujawnione, jeśli niektóre sprawy nadal wymykają się spod kontroli, można oczekiwać, że przy zacieśnianiu się współpracy partyjnej organów kontrolnych ze społeczeństwem i one prędzej czy później trafią na wokandy. Już sam fakt surowego karania stwierdzonych nadużyć stanowić powinien wystarczającą wymowną dowód, że tolerancja na swoje granice i spełniać powinien swoją profilaktyczną funkcję.

— Te właśnie role, o której członkowie komisji mawiają, jest ważniejsza, niż samo karanie winnych. (A.P.)

Fachowcy-rolnikom

Wśród wielu rolników panuje przekonanie, że ziemia — to niezbędna pasza w żywieniu trzody chlewnej. Okazuje się jednak, że doskonałą paszą dla świń są też buraki cukrowo-pastewne Poly-past.

Poly-past w żywieniu trzody chlewnej

Liczne doświadczenia wykazują, że przy plonie około 650 q/ha korzeni i 490 q/ha liści uzyskujemy ponad 24.000 jednostek oświanych i 1.100 kg białka, podczas gdy przy plonie ziemniaków 300 q/ha tylko 9600 jednostek i 360 kg białka. Zatem zastępowanie ziemniaków w części lub w całości burakami znacznie obniża koszty produkcji.

Najbardziej racjonalnym sposobem przechowywania buraków Poly-past jest ich zakiszenie w stanie surowym. Przechowywanie ich w stanie świeżym (całym) przez dłuższy okres czasu prowadzi do znacznych ubytków składników pokarmowych i masy — od 10 proc. przy dwumiesięcznym do 32 proc. przy sześciomiesięcznym okresie przechowywania. Buraki przed zakiszeniem należy dokładnie oczyścić i rozdrobnić w takim stopniu jak do bezpośredniego skarmiania. Do tego celu służy ostraśroślek H-118 „Flisak”, siekacz H-108 „Jemioł” oraz rozdrabniacz „Bak”.

Dno zbiornika przeznaczonego do składowania kiszonek należy wyłożyć warstwą siewki lub plew grubości 30—40 cm. Rozdrobione buraki układa się warstwami grubości 10—15 cm na przemian z pozostałymi komponentami i mocno się ubija. Napełnienie zbiornika należy przeprowadzić bardzo szybko, by nie dopuścić do ciemnienia masy i fermentacji alkoholowej.

Jako środka konserwującego dodajemy 2—3 kg benzoesenu sodu (konieczne na 1 tonę zakiszonej masy). Zaleca się sporządzenie kiszonek kombinowanych przez dodanie do jednej tony buraków — 200—250 kg zielonek z motylkowych i młodych traw pojętych na siewce 3—4 cm, 400—600 kg

ziemniaków parowanych lub 150—300 kg surowych rozdrobionych, 50—100 kg plew z motylkowych, sianu i siewki z siana. Kiszonki kombinowane (zwłaszcza wzbogacone białkiem i składnikami mineralnymi roślin motylkowych) posiadają wyższą koncentrację składników odżywczych, są mniej kwaśne, smaczniejsze.

Taką kiszonkę sporządza się w ubiegłym roku w gospodarstwie specjalistycznym Kazimierza Chrostowskiego z Wag, gmina Jedwabne (rejon działania Inspektoratu WOPR Łomża).

Tuż trwał 114 dni, średni dzienny przyrost wyniósł 625 g przy zużyciu na 1 kg przyrostu 4,34 jednostek oświanych i 418 g białka, a koszt pasz zużytych na 1 kg przyrostu wyniósł 20,82 zł i był niższy o 1,2 zł od tradycyjnego żywienia ziemniakami. Uzyskane wyniki upoważniają do upowszechniania żywienia trzody burakami Poly-past przy przestrzeganiu następujących zasad:

- skarmiając na surowo należy dokładnie oczyścić i rozdrobnić do wielkości orzecha laskowego (w stanie surowym skarmianą można do końca lutego, dłuższe przechowywanie prowadzi do dużych strat składników pokarmowych),
- uzupełniać koncentratami typu Provit, T-II, gdyż jest to pasza wysoce wzbogacająca,
- uzupełniać braki składników mineralnych, witamin i aminokwasów Polifamixami T, T-Super, mieszkanką MM i T,
- zwierzęta przyszywać do pobierania pełnej dawki buraków przez 5—7 dni.

mgr inż. Sylwester Dobrzycki
inż. Jan Waniewski
WOPR Szepietowo

Polski Wrzesień

Muzeum Ruchu Rewolucyjnego w Białymstoku użyło swoich sal wystawie „Polski Wrzesień 1939”, będącej jej współorganizatorem wraz z Wojewódzkim Domem Kultury, a także Główną Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce, Muzeum Historii Fotografii im. Prof. W. Bogackiego i z Krakowskim Towarzystwem Fotograficznym. Zakres czasowy wystawy określony został w tytule, przestrzenny zaś dotyczył całej Polski. Wystawiona została spora ilość zdjęć, w większości nigdzie nie publikowanych, a będących w zbiorach Muzeum Historii Fotografii w Krakowie. Zdjęcia zgromadzone pochodzą z różnych źródeł m.in. z archiwów GK BZH w Polsce i w dużej mierze od indywidualnych ofiarodawców. Znaną są również zaleśniska serii zdjęć, upamiętniających te tak tragiczne dla naszego narodu chwile.

Układ tematyczny wystawy w zamysłu jej autorów przedstawia się następująco: wychodząc z założenia, że wszystkie zjawiska historyczne odbywają się w szerszym kontekście dziejowym, próbowano nawiązywać do tradycji — na zasadzie kontrastu — euforycznej w III Rzeczy i przynęcenia w Polsce. Wypadało to jednak niezmierznie. Kilka zdjęć poprzedzających 1.X.1939 r. może przemawiać do ludzi, którzy to samo przeżyli lub do historyków. Muzeum, obok pracy naukowej, prowadzi na również działalność dydaktyczno-wychowawczą dla młodzieży. Wojna nie jest przecież tylko działaniami na frontach. Jest głównie morderstwem życiem milionów osób cywilnych, pozostających w tych anormalnych warunkach. Tego w kilku zdjęciach ukazać się nie da; poprzez tak skrócone potraktowanie doniosłych problemów powstają niekiedy fałszywe mity.

Autorzy kompozycji po ukazaniu pierwszych dni wojny przedstawili nam tragiczny w swojej wymowie obraz martyrologii narodu polskiego i w kilku miejscach żydowskiego, operując się głównie na dokumentach zbrodni hitlerowskich w Bydgoszczy i Wawrze. Jest to rzeczywiście wstrząsający dokument i szkoda, że tam jakikolwiek niedociągnięcia artystycznych czy

kompozycyjnych (a takie, niestety, są) wydają się niemalże świętokradztwem.

Ostatnia z sal przylatcza ilość materiału pozostałego. Poświęcono została w całości Warszawie, Wybrzeżu i pierwszym dniom okupacji w Krakowie. Wydaje się, że zostały w tym przypadku zachowane proporcje. Ekspozycja z bardzo skromnego początku w finale brzmi już jak wielka orkiestra symfoniczna, której kazano grać fortissimo. Czy nie lepiej byłoby trochę ująć z końca, dodając początkowi?

Niezaprzeczalnym brakiem wystawy jest całkowite pominięcie naszego regionu. Po pierwsze, delikatnie rzecz ujmując, jest to lekceważenie obywateli. Obrona Włazy dawną uznaką została za jedną z piękniejszych kart dziejów o reżymie polskiego. Pominięcie tak ważnej kwestii wpływało na błądź z niechlujstwem, bądź z niewiedzą. Niechlujstwo należy tępić, a z niewiedzą postępować bardzo ostrożnie. Jestem gotów na polemikę do „krwi ostatniej”, że gatunkowo cięższy wymiar dla naszych dziejów miała obrona odzika Włazy, niż usunięcie popiersi sławnych Polaków z ogrodu Jordana w Krakowie. Druga sprawa jest innej natury, niezależnej od organizatorów wystawy. Czas już chyba ku temu najwyższy, aby skonczyć z datami tabu. Nie

postuluje tego w imię wzbudzenia niezdrowych sensacji czy emocji, lecz w imię historii jako nauki, która ma za zadanie odkrywać prawdę.

Przechodząc przez sale muzeum człowiek sam szerzeje. Aż prosi się o jakikolwiek akcent kolorystyczny — podkreślenie pewnych kwestii. Nasze społeczeństwo jest już daleko od etapu, na którym twierdzono, że co mu damy, to i tak weźmie. Nie przemawia do mnie również argument, że tematyka wystawy mówić powinna sama i wszystkie uzupełnienia nie są na miejscu. Chyba tak nie jest, a tłumaczenia, takie wypływają po prostu ze stylu robienia „aby szybko i tanio”.

Gdy ktoś w Krakowie czy w Warszawie myśli, że skoro Białystok niezbędnie często otrzymuje wystawy, o których w kraju głośno, to jak dostanie trochę, to i tak dobrze — ma z pewnością rację, ale jest to nieuczciwe.

Po przeczytaniu tego, co napisałem, można sobie wyobrazić, że oglądając wystawę ze wzgardą wyrywałbym usta w malkontentkim grymasie. O toż nie. Przeczytałem wrzesień 39, znanymi mi na szczęście tylko z literatury i chłoniłem każde zdjęcie, każdy szczegół. Stoł mi przed oczyma obraz zniszczonego w Białymstoku, wyzyskującego wśród zgnilizny nad Bzurą, widzę straszkane drzewa na Krakowskim Przedmieściu, zastanawiam się, co myślił obrońcy Pocztę Gdańską w swych ostatnich chwilach. Pamiętam jednak, że historia jest świętością narodu i należy ją pielęgnować. Myślę, że współpraca nawiązana pomiędzy placówkami białostockimi a tak zasłużonym dla polskiej kultury ośrodkiem, jakim jest Kraków — w przyszłości będzie rodzić dorodniejsze owoce.

ANDRZEJ LECHOWSKI

Turniej Młodych Mistrzów

Turniej Młodych Mistrzów Organizacji zdobył sobie wielu zwolenników, o czym świadczy nie tylko rosnąca z każdym rokiem liczba uczestników, ale również uzyskane — dzięki innowacjom organizacyjnym — efekty. W roku 1977, to jest w okresie rozpoczęcia Turnieju Młodych Mistrzów Organizacji, udział w tym konkursie wzięło 5700 osób z 18 województw, które przygotowały 4700 projektów. Rok 1978 charakteryzował się znacznym wzrostem liczby uczestników, jak i zwiększonym zasięgiem turnieju. Uczestniczyło w nim 7949 osób z 38 województw. Plonem ich pracy

było przygotowanie 5510 projektów. I wreszcie trzeci rok — 1979 — udział 9309 uczestników, a efektem było zgłoszenie 6284 projektów.

To zwiększone zainteresowanie Turniejem Młodych Mistrzów Organizacji zaowocowało również lepszymi wynikami ekonomicznymi. Podczas gdy w 1977 r. wysokość oszczędności uzyskanych w wyniku wdrożenia projektów oceniono na 80 mln zł, to rok później wyniki szacowano na 700 mln zł. Rok 1979 — przy zwiększonej liczbie projektów — zapewnił efekty w wysokości 540 mln zł.

